

Nordfyns Kommune
Esben Terp Fjederholt
Rådhuset, Østergade 23
5400 Bogense

Kystdirektoratet
J.nr. 20/04327-1
Ref. Martin Cenholt
Kjeldgaard
14-06-2021

Sendt på efjede@nordfynskommune.dk

Dispensation til bekæmpelse af engelsk vadegræs inden for strandbeskyttelseslinjen ved Flyvesandet og den østlige kyst af Nærå Strand i Nordfyns Kommune

Ansøgning

Du har den 12. marts 2020 søgt om dispensation fra naturbeskyttelseslovens¹ § 15 til at foretage bekæmpelse af engelsk vadegræs på strandene inden for strandbeskyttelseslinjen ved Flyvesandet og den østlige kyst af Nærå Strand i Nordfyns Kommune. Bekæmpelsen sker på ejendommen matr. nr. 35a, Agernæs By, Krogsbølle og 1u, Den inddæmmede strand, Krogsbølle ejet af Egebjerggaard A/S samt på 35b, 48 og 50 Agernæs By, Krogsbølle, som er ejet af Naturstyrelsen.

Afgørelse

Kystdirektoratet giver dispensation efter naturbeskyttelseslovens § 65b, stk. 1, jf. § 15, til den ansøgte bekæmpelse af engelsk vadegræs.

Dispensationen gælder kun strandbeskyttelseslinjen. Du skal selv undersøge, om jeres projekt kræver tilladelse efter anden lovgivning.

Dispensationen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter, at den er meddelt, jf. naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2.

Du kan læse mere om lovgrundlaget for afgørelsen i bilag 1.

Afgørelsen kan påklages

Afgørelsen kan påklages inden for fire uger.

Du må ikke udnytte dispensationen før klagefristen er udløbet. Hvis der bliver klaget over afgørelsen, er dispensationen ikke gældende før klagesagen er færdigbehandlet. Du vil få direkte besked fra Kystdirektoratet med oplysninger om, hvordan du skal forholde dig, hvis der bliver klaget over afgørelsen.

Du kan se en klagevejledning i bilag 2.

¹ Lovbekendtgørelse nr. 240 af 13. marts 2019 af lov om naturbeskyttelse.

Redegørelse for sagen

Du har den 12. marts 2020 fremsendt en ansøgning om dispensation fra strandbeskyttelseslinjen til at foretage bekæmpelse af engelsk vadegræs på strandengene og i losystemerne ved Flyvesandet og langs den østlige kyst ved Nærå Strand. Bekæmpelsen sker på matr. nre. 35a, Agernæs By, Krogsbølle, 1u, Den inddæmmede strand, Krogsbølle samt på 35b, 48 og 50 Agernæs By, Krogsbølle. Arealerne er ejet af Egebjerggard A/S og Naturstyrelsen.

Figur 1. Ortofoto 2020 af området, der er ansøgt om bekæmpelse på. Det orange skraverede område markerer det strandbeskyttede areal.

Af ansøgningen fremgår, at udbredelsen af engelsk vadegræs er kortlagt i efteråret 2019, og anslås at omfatte et areal på 1.100 – 1.300 m². Arten er invasiv og breder sig betydeligt på strandengene og i losystemer. Der skal derfor ske bekæmpelse ved opgravning af planterne, inden den bliver for stort et problem for den naturlige vegetation i området og ændrer fødegrundlaget for vade- og andefugle, der lever og yngler på strandengene. Bekæmpelsen sker ved at de øverste 7-10 cm af overfladen bliver afskrælet og nedgravet. Plantens rhizomer bliver herefter kvalt ved opfyldning med silt og vand. Metoden er benyttet med succes i LIFE Læsø projektet.

Indsatsen sker på strandengene og erfaringen fra Læsø viser, at indgrebet ikke kan erkendes efter få dage, på grund af naturtypens dynamiske natur med daglige tidevandspåvirkninger og sedimenttransport.

Ansøger har vurderet indsatsen i forhold til den internationalt beskyttede natur, da arealerne er beliggende indenfor Natura 2000-området Æbelø, havet syd for og Nærå og strandengene som indgrebet foretages i, er kortlagt som habitatnaturtype 1330, strandeng.

Ansøger har vurderet, at bekæmpelsen af den invasive engelsk vadegræs vil bidrage til at forbedre bevaringsstatus for naturtypen strandeng (1330) og sikre naturtyperne vadeblade (1140) og dermed også yngleområder for klyde, dværgterne, havterne og splitterne, som udgør en del af udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området.

Af ansøgningen fremgår videre, at der er foretaget eftersøgning af Bilag IV-arten strandtudse, da den tidligere fåtalligt er forekommet i området. Der var ikke registreret forekomster i 2016. En senere indsats med vandhuller som levesteder vurderes, at kunne få arten tilbage på Flyvesandet. En naturlig åben vegetation uden dominans af vadegræs vurderes også at kunne bidrage positivt til strandtudsens muligheder for, at kunne søge føde på sigt.

Ansøger har til henholdsvis Egebjerggaard A/S og Naturstyrelsen Fyn meddelt dispensationer fra naturbeskyttelseslovens § 3. Indgrebet sker som led i forvaltningen af Natura 2000- området og som en del af LIFE projektet Better Bird Life.

Figur 1 viser udbredelsen af engelsk vadegræs på Flyvesandet og Nærå Strand i efteråret 2019

Figur 2, kortbilag fra ansøgningen. Med grønt er vist kortlagte arealer ved engelsk vadegræs

Vurdering efter lovgivning om international naturbeskyttelse

I behandlingen af en ansøgning om dispensation fra strandbeskyttelseslinjen skal Kystdirektoratet vurdere, om det ansøgte kan påvirke Natura 2000-områder eller dyre- og plantearter på habitatdirektivets bilag IV. Læs evt. mere herom i bilag 1.

Natura 2000

Det ansøgte ligger i Natura 2000-område (nr. 108, Æbelø, havet sydfor og Nærå). Natura 2000-området omfatter habitatområde nr. 92 og fuglebeskyttelsesområde nr. 76. I fuglebeskyttelsesområdet indgår Ramsarområde nr. 16.

Udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området ses i bilag 3.

Af habitatbekendtgørelsens § 6 fremgår, at projekter der er direkte forbundet med eller nødvendige for et Natura 2000- områdes forvaltning, ikke er omfattet af kravet om vurdering. Af det ansøgte fremgår, at det ansøgte projekt er et led i områdets forvaltning, hvorefter Kystdirektoratet ikke skal foretage en vurdering.

Bilag IV-arter

På baggrund af et generelt kendskab til bilag IV-arters forekomst i Danmark og deres valg af levested samt gennemgang af offentlige databaser, vurderer Kystdirektoratet, at lokaliteten kan være et potentielt levested for bilag IV-arten strandtudse.

Af ansøgningen fremgår, at indgrebet er nødvendigt for at bekæmpe den invasive art engelsk vadegræs og samtidigt vil forbedre levestederne for bilag IV arter knyttet til kystområdet. Kystdirektoratet vurderer på denne baggrund, at det ansøgte projekt ikke vil medføre beskadigelse/ødelæggelse af plantearter eller yngle- eller rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV.

Begrundelse for afgørelsen

Det ansøgte ligger inden for strandbeskyttelseslinjen og forudsætter derfor dispensation efter naturbeskyttelsesloven.

Kystdirektoratet lægger det oplyste om nødvendigheden af indgrebet i forhold til forvaltning af Natura 2000-området og forbedring af bevaringsstatus for naturtyperne strandeng (1330) og vadeblade (1140) og dermed også yngleområder for klyde, dværgterne, havterne og splitterne, som udgør en del af udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området til grund for afgørelsen.

Kystdirektoratet finder, at det ansøgte er et nødvendigt naturplejeprojekt, som er stedbundet til de arealer, engelsk vadegræs forekommer på. Indgrebet kan således ikke ske andre steder, end på de ansøgte arealer og ansøger oplyser, at indgrebet dels er afprøvet og effektivt samt, at det efter få dage ikke kan erkendes i landskabet. Efter en samlet vurdering af det ansøgte, meddeler Kystdirektoratet herefter dispensation til bekæmpelse af engelsk vadegræs, som ansøgt.

Kystdirektoratet har vurderet det ansøgte i forhold til international lovgivning om naturbeskyttelse og konkluderet, at indgrebet er nødvendigt for sikring af den

internationalt beskyttede natur. Se afsnittet "Vurdering efter lovgivning om international naturbeskyttelse".

Med venlig hilsen

Martin Cenholt Kjeldgaard
Specialkonsulent
mackj@kyst.dk

Bilagsliste:

Bilag 1: Lovgivning

Bilag 2: Klagevejledning

Bilag 3: Udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området

Afgørelsen er også sendt til:

- Nordfyns Kommune, teknisk@nordfynskommune.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Nordfyn, nordfyn@dn.dk
- Friluftsrådet centralt, fr@friluftsradet.dk
- Friluftsrådet, Kreds Fyn-nord, fynnord@friluftsradet.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk og dof@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Fyn, Doffynweb@gmail.com
- Dansk Botanisk Forening, Fynskredsen, fynskredsen@botaniskforening.dk
- Dansk Kano og Kajak Forbund, miljo@kano-kajak.dk
- Danmarks Jægerforbund, sager@jaegerne.dk
- Naturstyrelsen Fyn, fyn@nst.dk
- Egebjerggaard A/S, ejendomme@egebjerggaard-gods.dk

teknisk@nordfynskommune.dk; dn@dn.dk; nordfyn@dn.dk; fr@friluftsradet.dk;
fynnord@friluftsradet.dk; natur@dof.dk; dof@dof.dk; Doffynweb@gmail.com;
fynskredsen@botaniskforening.dk; miljo@kano-kajak.dk; sager@jaegerne.dk;
fyn@nst.dk ; ejendomme@egebjerggaard-gods.dk

Afgørelsen offentliggøres desuden på Kystdirektoratets hjemmeside, www.kyst.dk.

Bilag 1: Lovgrundlag

Naturbeskyttelsesloven

Af naturbeskyttelseslovens² § 15 fremgår, at der ikke må foretages ændringer i tilstanden af strandbredder eller af andre arealer, der ligger mellem strandbredden og strandbeskyttelseslinjen. Formålet med bestemmelserne om strandbeskyttelse er at sikre, at arealerne nær kysten bevares så uberørte som muligt. Hermed varetages landskabelige, biologiske og rekreative hensyn.

Forbuddet mod tilstandsændringer betyder bl.a., at der ikke må opføres bebyggelse, foretages terrænændringer eller etableres beplantning inden for strandbeskyttelseslinjen. Der må heller ikke etableres hegn, placeres campingvogne og lignende, og der må ikke foretages udstykning, matrikulering eller arealoverførsel, hvorved der fastlægges skel.

En række ændringer er dog umiddelbart undtaget fra forbuddet. Undtagelserne fremgår af lovens §§ 15a og 15b. Kystdirektoratet har desuden mulighed for at dispensere til visse anlæg, eller hvis der er tale om et særligt tilfælde, jf. lovens § 65b.

Af hensyn til de nationale interesser, der er knyttet til kystområderne, administreres bestemmelserne om strandbeskyttelse meget restriktivt. Der dispenseres desuden kun, når dispensationen vil være uden konsekvenser for den fremtidige administration af strandbeskyttelseslinjen.

Lovgivning om international naturbeskyttelse

Ifølge habitatbekendtgørelsen³ skal Kystdirektoratet, før der gives dispensation fra strandbeskyttelseslinjen, vurdere om det ansøgte i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt (en væsentlighedsvurdering). Direktoratet vurderer i den forbindelse, om det ansøgte kan påvirke områdets naturtyper og levesteder samt de arter, som området er udpeget for at bevare. Hvis det ikke kan udelukkes, at det ansøgte kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, skal der foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-området under hensyn til bevaringsmålsætningen for det pågældende område. Viser vurderingen, at projektet vil skade det internationale naturbeskyttelsesområde, kan der ikke meddeles dispensation til det ansøgte.

Kystdirektoratet er desuden forpligtet til at varetage beskyttelseshensyn til en række dyr og planter (arter på habitatdirektivets bilag IV) over alt i landet, det vil sige uanset om de forekommer inden for et af de udpegede Natura 2000-områder eller udenfor. Der kan ikke gives dispensation fra strandbeskyttelseslinjen, hvis det ansøgte kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for de pågældende dyrearter eller ødelægge de pågældende plantearter.

² Lovbekendtgørelse nr. 240 af 13. marts 2019 af lov om naturbeskyttelse.

³ Bekendtgørelse nr. 1595 af 6. december 2018 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

Bilag 2: Klagevejledning

Kystdirektoratets afgørelse kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentliggjort på vores hjemmeside, regnes fristen dog altid fra offentliggørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges klagefristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- adressaten for afgørelsen
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører
- offentlige myndigheder
- en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Der klages via Klageportalen, der kan findes på www.naevneneshus.dk, eller alternativt på www.borger.dk og www.virk.dk. Der logges ind med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen.

Det koster 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer i gebyr at indgive en klage. Betaling foregår via Klageportalen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis man ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal man sende en begrundet anmodning til Kystdirektoratet. Kystdirektoratet videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt anmodningen kan imødekommes.

Fristen for eventuelt søgsmål ved domstolene er 6 måneder, jf. § 88, stk. 1, i naturbeskyttelsesloven.

Bilag 3: Udpegningsgrundlag for Natura 2000-område nr. 108, Æbelø, havet sydfor og Nærå

De gældende udpegningsgrundlag for de danske habitat- og fuglebeskyttelsesområder fremgår af Natura 2000-planerne for 2016-21. Udpegningsgrundlagene er dog under opdatering, og forslag til justerede udpegningsgrundlag er offentliggjort i en basisanalyse for hvert Natura 2000-område i juni 2020.

Myndighederne skal både varetage hensynet til arter og naturtyper, der fremgår af de gældende udpegningsgrundlag, og til eventuelle nye arter og naturtyper, der fremgår af forslaget, selv om forslaget endnu ikke er endeligt besluttet og meddelt Europa-Kommissionen.

Udpegningsgrundlagene, der er relevante for den konkrete afgørelse, er indsat herunder.

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 92		
Naturtyper:	Sandbanke (1110)	Vadeflade (1140)
	Lagune* (1150)	Bugt (1160)
	Rev (1170)	Strandvold med enårige planter (1210)
	Strandvold med flerårige planter (1220)	Kystklint/klippe (1230)
	Enårig strandengsvegetation (1310)	Strandeng (1330)
	Forklit (2110)	Hvid klit (2120)
	Grå/grøn klit (2130)	Klithede* (2140)
	Kransnålalge-sø (3140)	Næringsrig sø (3150)
	Vandløb (3260)	Kalkoverdrev* (6210)
	Surt overdrev* (6230)	Urtebræmme (6430)
	Kildevæld* (7220)	Rigkær (7230)
	Bøg på mor (9110)	Bøg på muld (9130)
	Ege-blandskov (9160)	Elle- og askeskov* (91E0)
Arter:	Sumpvindelsnegl (1016)	Stor vandsalamander (1166)
	Marsvin (1351)	Spættet sæl (1365)

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 76		
Fugle:	sangsvane (T)	lysbuget knortegås (T)
	havørn (Y)	rørhøg (Y)
	klyde (Y)	splitterne (Y)
	havterne (Y)	dværgterne (Y)
	mosehornugle (Y)	

Gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-område nr. 108 (fra [Natura 2000-planen 2016-21](#))

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 92		
Naturtyper:	Sandbanke (1110)	Vadeflade (1140)
	Lagune* (1150)	Bugt (1160)
	Rev (1170)	Strandvold med enårige planter (1210)
	Strandvold med flerårige planter (1220)	Kystklint/klippe (1230)
	Enårig strandengsvegetation (1310)	Strandeng (1330)
	Forklit (2110)	Hvid klit (2120)
	Grå/grøn klit* (2130)	Klithede* (2140)
	Kransnålalge-sø (3140)	Næringsrig sø (3150)
	Vandløb (3260)	Kalkoverdrev* (6210)
	Surt overdrev* (6230)	Urtebræmme (6430)
	Avneknippemose* (7210)	Kildevæld* (7220)
	Rigkær (7230)	Bøg på mor (9110)
	Bøg på muld (9130)	Ege-blandskov (9160)
	Elle- og askeskov* (91E0)	
Arter:	Sumpvindelsnegl (1016)	Stor vandsalamander (1166)
	Marsvin (1351)	

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 76		
Fugle:	Sangsvane (T)	Lysbuget knortegås (T)
	Havørn (Y)	Rørhøg (Y)
	Klyde (Y)	Dværgterne (Y)
	Splitterne (Y)	Havterne (Y)
	Rødrygget tornskade (Y)	

Forslag til nyt udpegningsgrundlag for Natura 2000-område nr. 108 (fra [basisanalysen, juni 2020](#))